

คำนำ

การดำรงชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งถือเป็นปรัชญาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงการรู้จักพึ่งตนเอง ความพอประมาณ พอมีพอกิน พอมีพอใช้ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผนตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ควรจะเป็น เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม อีกทั้งกระบวนการเปลี่ยนแปลงมีความสลับซับซ้อนและมีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบต่อเกษตรกร จากสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ได้พระราชทานแนวทางในการแก้ปัญหาของเกษตรกร โดยทรงมีพระราชดำรัสแก่พสกนิกรชาวไทยเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นบทเรียนและต้นแบบในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ต่อไป

โครงการวิจัย เรื่อง “การดำรงชีวิตตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป สภาพสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร การเรียนรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร วิถีชีวิตในการพึ่งพาตนเองระดับบุคคล กลุ่มและชุมชนของเกษตรกร การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ ทรัพยากรจิตใจ และด้านสังคมของเกษตรกรในการดำรงชีวิตตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำรงชีวิตตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียงของ และต้นแบบในการดำรงชีวิตตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้โครงการวิจัยได้รับบอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณแผ่นดินประจำปี 2559 ภายใต้โครงการอุดหนุนการวิจัยวิชาการ โดยระยะเวลาทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยเป็นเวลา 12 เดือน (12 กันยายน 2559 – 13 กันยายน 2560) ซึ่งเห็นได้ว่าเกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองตามคุณลักษณะ 3 ห่วง 2 เงื่อนไขได้ทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม และชุมชน ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การสร้างเครือข่ายระหว่างสมาชิกในการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน และความสัมพันธ์ที่ดีของคนในชุมชน ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม และปฏิบัติตามหลักการพึ่งพาตนเองได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนต่อไป

คณะผู้วิจัย

กันยายน 2561